

LANDSFORSØGENE 2025

Forsøg og undersøgelser i
Dansk Landbrugsrådgivning

Samlet og udarbejdet af
SEGES Innovation P/S, Planter & Miljø
ved chefkonsulent Jon Birger Pedersen

Aktiviteterne er blandt andet støttet af:

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Fonden for **økologisk** landbrug

Kartoffelafgiftsfonden

Planteafgiftsfonden

Frøafgiftsfonden

Ministeriet for Grøn Trepert
Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

gudp

Funded by
the European Union
NextGenerationEU

EUDP C

Det Energiteknologiske
Udviklings- og
Demonstrationsprogram

Funded by
the European Union

UDVIKLINGSPULJE
FOR PLANTESEKTOREN

LANDSFORSØGENE 2025

Forsøg og undersøgelser i Dansk Landbrugsrådgivning

Landsforsøgene 2025 er samlet og udarbejdet af SEGES Innovation P/S,
Planter & Miljø ved chefkonsulent Jon Birger Pedersen.

Udgivet

December 2025

Trykkeri

Stibo Complete

Udgiver

SEGES Innovation P/S

Planter & Miljø

Agro Food Park 15

8200 Aarhus N

T +45 8740 5000

E info@seges.dk

Omslag

Foto: Torkild Birkmose, SEGES Innovation

Billedet viser udtagning af prøver til bestemmelse af lattergasemission.

Køb

Bogen kan købes i SEGES Netbutik: www.netbutikken.seges.dk.

Pdf-udgaven af bogen samt tabeller og figurer i bogen kan hentes på
www.landbrugsinfo.dk/oversigten.

Resultaterne i bogen kan frit gengives med tydelig kildeangivelse inkl.
sidetal. F.eks. „Kilde: Landsforsøgene 2025, tabel xx, side yy.“

ISBN 978-87-93051-14-0

ISSN 0900-5293

TABEL 12. Udbytte i vinterrug 2025 ved tre efterårs såtider samt forårssåning af vårbyg. Udbytter i hkg pr. ha. (C13)

Vinterrug Sådato	Midtjylland, Holstebro				Midtjylland, Skive				Sydjylland, Esbjerg				Sjælland, Ringsted			
	Udbytte				Udbytte				Udbytte				Udbytte			
	tidlig såning	sen såning	meget sen såning	forårs- såning	tidlig såning	sen såning	meget sen såning	forårs- såning	tidlig såning	sen såning	meget sen såning	forårs- såning	tidlig såning	sen såning	meget sen såning	forårs- såning
	6/9- 2024	20/9- 2024	8/11- 2024	24/3- 2025	6/9- 2024	23/9- 2024	8/11- 2024	28/3- 2025	6/9- 2023	21/9- 2024	1/11- 2024	11/4- 2025	4/9- 2024	20/9- 2024	30/10- 2024	28/3- 2025
Vinterrug, KWS Tayo	84,9	93,0	43,2		95,8	103,8	73,2		100,0	100,0	96,9		112,4	113,1	97,8	
Vinterrug, SU Arvalus +10% population	89,1	90,2	56,8		103,1	98,4	83,0		96,5	100,8	92,8		107,9	113,5	106,5	
Vinterrug, KWS Tayo, 15 kg N	92,2	75,0	48,9		94,0	103,0	76,4		98,4	104,1	92,3		112,9	111,9	99,2	
Vinterrug, SU Arvalus +10% population, 15 kg N	96,2	82,3	54,2		104,8	111,0	81,2		98,8	101,0	93,0		108,8	114,4	109,5	
Vårbyg				76,7				85,2				63,9				78,3
Gennemsnit uden startgødning	87,0	91,6	50,0		99,5	101,1	78,1		98,3	100,4	94,9		110,2	113,3	102,2	
Gennemsnit med startgødning	94,2	78,6	51,5		99,4	107,0	78,8		98,6	102,5	92,6		110,9	113,1	104,3	
Gennemsnit	90,6	85,1	50,8	76,7	99,4	104,1	78,4	85,2	98,5	101,5	93,7	63,9	110,5	113,2	103,2	78,3
Gennemsnit 2024	71,1	68,3	50,4	61,9	-	-	-	-	100,0	97,8	78,1	63,1	87,4	106,1	97,0	73,6

2024 er gennemsnitsudbyttet dog alligevel større i den meget sent såede vinterrug end i vårbyg, der giver cirka 2-8 hkg lavere udbytte. Dette er en indikation af, at det alligevel kunne være en udbyttemæssig fordel at så vinttersæd efter efterafgrøder i stedet for vårsæd.

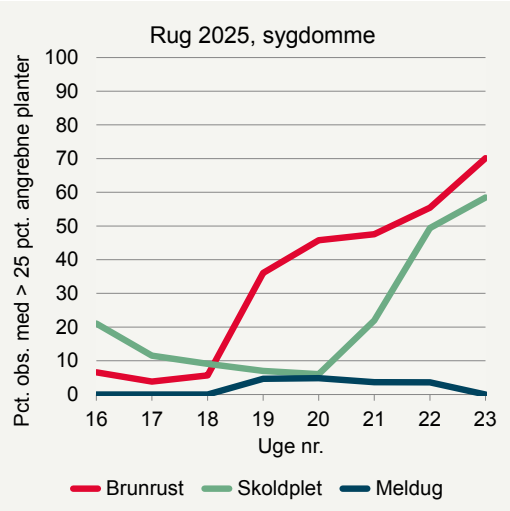
På grund af den store variation mellem forsøgene vises udbytteresultater for hvert forsøg enkeltvis i tabel 12.

Sygdomme

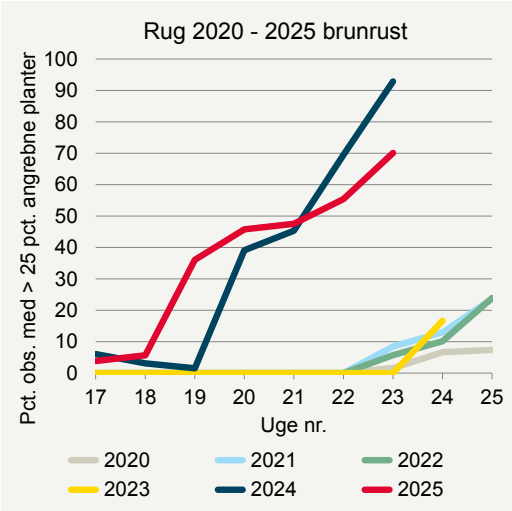
> GHITA CORDSEN NIELSEN, SEGES INNOVATION

Registreringsnet

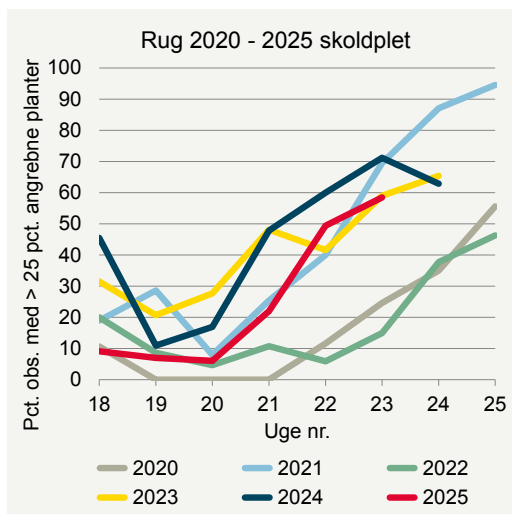
I figur 6-8 ses udviklingen af svampesygdomme i Plan-teavlskonsulenternes Registreringsnet i 2025. Der har mange steder været relativ tidlige og kraftige angreb af

FIGUR 6. Udviklingen af sygdomme i vinterrug i Planteavlskonsulenternes Registreringsnet 2025. Procent observationer med over 25 procent angrebne planter er angivet.

FIGUR 7. Udviklingen af brunrust i de seneste seks år i Planteavlskonsulenternes Registreringsnet. Procent observationer med over 25 procent angrebne planter er angivet.

FIGUR 8. Udviklingen af skoldplet i de seneste seks år i Plan-teavlskonsulenternes Registreringsnet. Procent observationer med over 25 procent angrebne planter er angivet.

brunrust. Angrebene af skoldplet har været af middel styrke, mens angrebene af meldug har været svage.

Bladsvampe

I forsøgene er der opnået nettomerudbytter op til 7,5 hkg pr. ha. I forsøg med tidlig og meget brunrust er opnået en utilstrækkelig bekæmpelse med de afprøvede løsninger, og merudbytterne har derfor kun været moderate.

Der er udført forsøg med svampebekæmpelse i vinterrug efter en enkelt forsøgsplan. Se resultaterne af fem forsøg i tabel 13. Alle midlerne er godkendt til brug i rug, men Balaya er forbudt at anvende og opbevare pr. 16. juli 2026.

I to forsøg i sorterne KWS Rotor og KWS Igor har der været tidlige og kraftige angreb af brunrust. Allerede før første sprøjtning i vækststadiet 32 (2 knæ udviklet) ca. 15. april har der været 1,0 hhv. 0,6 procent dækning med brunrust i ubehandlet. Den bedste bekæmpelse af brunrust er i gennemsnit af de to forsøg opnået i forsøgsled 5, hvor der er anvendt 0,25 l Prosaro + 0,3 l Comet Pro pr. ha i vækststadiet 59 (gennemskridning) ca. 15. maj. Når angrebsstyrkerne vurderes, lader det dog til, at der allerede tidligere skulle være bekæmpet med effektive midler. 0,25 l Proline EC 250 pr. ha er anvendt i vækststadiet 32 i forsøgsled 2, men dette middel har kun me-

get svag effekt mod brunrust. Ligesom i 2024 har der i 2025 mange steder været relativt tidlige og kraftige angreb af brunrust. Angrebene af brunrust kan hurtigt udvikle sig fra svage til kraftige angreb. Når brunrust først har bredt sig, er det vanskeligt at bekæmpe.

get svag effekt mod brunrust. Tages angrebsstyrkerne i betragtning er der også opnået lavere nettomerudbytter i forsøgene end forventet. Det højeste nettomerudbytte på 2,3 hkg pr. ha er opnået i forsøgsled 4, hvor der er anvendt 0,5 l Prosaro pr. ha, men der har ikke været sikre forskelle mellem mange af behandlingerne.

I to forsøg i sorterne KWS Tayo og KWS Berado har der også været meget brunrust, men angrebene er begyndt senere. Før 3. sprøjtning i vækststadiet 59 ca. den 14. maj har der endnu ikke været registreret brunrust i disse forsøg.

Den bedste bekæmpelse af brunrust i gennemsnit af de to forsøg er opnået i forsøgsled 5 og 7, hvor der er anvendt 0,25 l Prosaro + 0,3 l Comet Pro pr. ha hhv. 0,625 l Comet Pro pr. ha i vækststadiet 59 (gennemskridning) ca. den 14. maj. Comet Pro er et middel med god effekt mod brunrust. Der er ikke opnået sikre merudbytter for bekæmpelse, hvilket kan skyldes de sene angreb.

I et forsøg i KWS Igor har der været både brunrust og skoldplet. Tidligere i sæsonen har der også været meldug (6 procent dækning i ubehandlet før 2. sprøjtning den 1. maj). Første registrering af forekomst af brunrust har været før 3. sprøjtning (0,4 procent dækning i ubehandlet) i vækststadiet 59 den 13. maj. Sidste bedømmelse, som er vist i tabel 13, er foretaget 12. juni og tidligere end i de øvrige forsøg. Der er opnået bruttomerudbytter op til 10,4 hkg pr. ha i forsøgsled 7. De højeste nettomerudbytter på 7,5 hkg pr. ha er opnået i forsøgsled 3 og 7, hvor der er anvendt 0,5 l Prosaro hhv. 0,625 l Comet Pro pr. ha i vækststadiet 59, men der er ikke sikre forskelle på mængde af løsninger.

TABEL 13. Svampebekæmpelse i vinterrug. (C15, C16, C17, C18, C19)

Vinterrug	Stadie	Pct. dækning med			Hkg kerne pr. ha		Pct. dækning med			Hkg kerne pr. ha	
		brunrust	meldug	skoldplet	Udbytte og mer- udb.	Netto- merudb.	brunrust	meldug	skoldplet	Udbytte og mer- udb.	Netto- merudb.
		ca. 23/6					ca. 19/6				
2025. 2 forsøg med tidlig brunrust						2 forsøg med sen brunrust					
1. Ubehandlet	-	55,6	0,0	15,6	95,0	-	46,9	0,0	18,8	85,6	-
2. 0,2 l Proline EC 250	32										
0,5 l Prosaro	59	40,0	0,0	15,0	5,2	1,6	26,9	0,0	10,1	1,2	-2,4
3. 0,5 l Prosaro	59	33,8	0,0	14,8	4,0	1,8	21,3	0,0	12,6	2,5	0,3
4. 0,5 l Prosaro	39	36,9	0,0	13,8	4,6	2,3	27,5	0,0	8,3	1,8	-0,4
5. 0,25 l Prosaro +											
0,3 l Comet Pro	59	31,3	0,0	15,6	4,0	1,5	18,8	0,0	8,4	0,2	-2,3
6. 0,75 l Balaya	39	36,9	0,0	13,8	5,6	1,7	26,3	0,0	7,6	1,5	-2,4
7. 0,625 l Comet Pro	59	33,8	0,0	13,6	2,9	0,0	17,5	0,0	11,3	1,5	-1,4
8. 0,3 l Comet Pro	59	38,1	0,0	15,5	3,4	1,7	21,3	0,0	10,1	3,5	1,8
9. 0,5 l Prosaro	69 ¹⁾	35,0	0,0	13,8	2,0	-0,2	22,5	0,0	9,4	-0,3	-2,5
LSD					2,6					ns	
2025. 1 forsøg med flere sygdomme						2019-2025. 36 forsøg					
1. Ubehandlet	-	13,0	0,0	9,5	79,6	-	12,9	0,0	9,8	78,5	-
2. 0,2 l Proline EC 250	32										
0,5 l Prosaro	59	1,8	0,0	2,8	9,4	5,8	-	-	-	-	-
3. 0,5 l Prosaro	59 ²⁾	3,3	0,0	4,3	9,7	7,5	7,1	0,0	5,9	3,7	1,5
4. 0,5 l Prosaro	39	4,8	0,0	5,0	7,7	5,5	-	-	-	-	-
5. 0,25 l Prosaro +											
0,3 l Comet Pro	59	3,3	0,0	4,3	7,1	4,6	-	-	-	-	-
6. 0,75 l Balaya	39	4,8	0,0	5,3	8,2	4,4	-	-	-	-	-
7. 0,625 l Comet Pro	59	4,5	0,0	5,0	10,4	7,5					
8. 0,3 l Comet Pro	59	4,8	0,0	5,5	7,6	5,9	-	-	-	-	-
9. 0,5 l Prosaro	69 ¹⁾	4,3	0,0	6,0	7,3	5,1	8,9	0,0	6,2	2,6	0,4
LSD					3,0					0,8	

¹⁾ Behandlingen er udført 14 dage senere end behandlingen i stadie 59.
²⁾ Behandlingen er udført i st. 59-65 i forsøgene for 2024.

Nederst i tabel 13 ses resultater af 36 Landsforsøg i 2019-2025, hvor der har været et varierende smitte-tryk. I alle årene har behandling med 0,5 l Prosaro pr. ha indgået i forsøgene. I gennemsnit af forsøgene er der opnået et sikkert nettomerudbytte på 1,5 hkg pr. ha, og

behandling i vækststadie 59 har været sikkert bedre end behandling 10-14 dage senere. Bemærk svampemid-lerne sprøjtefrister. For Prosaro er sprøjtefristen vækststa-die 69 (afblomstret) og for Comet Pro er sprøjtefristen i rug vækststadie 59 (gennemskridning).

I vækstsæsonen 2025 blev der fundet en ny svampesygdom i rug i flere sorter i bl.a. sortsforsøg ved Holstebro, Skive og Flakkebjerg. Svampen er også fundet i få tilfælde i marker i Sydsverige og Slesvig Holsten. Svampen hedder Graminopas-salora graminis (syn. Cercosporidium graminis) på latin og har ikke noget dansk navn. På engelsk kaldes den "Brown stripe". Bladpletterne er chokoladebrune med grå midte. Pletterne bliver efterhånden stribeformede og optræder mellem blad-nerverne. Der ses karakteristiske små sorte prikker i striberne, som kan forveksles med pyknider, men er en ansamling af spo-rebærere. Af værter for svampen angives mange græsarter og rug. Svampen overlever på planterester og trives bedst i fugtigt og køligt vejr. Det forventes ikke, at svampen vil blive et stort problem i rug fremover.